

Spiegel im Spiegel

PÄRT VASKS TORMIS SUMERA

AMSTERDAM SINFONIETTA

CANDIDA THOMPSON

NETHERLANDS
CHAMBER CHOIR

MARTINA BATIČ

LIVE RECORDING

MENU

> TRACKLIST

> ENGLISH

> NEDERLANDS

Arvo Pärt (*1935)

1	SPIEGEL IM SPIEGEL (cello & piano)	10'06

Ralph Vaughan Williams (1872-1958)

2	FANTASIA ON A THEME BY THOMAS TALLIS	13'57

Veljo Tormis (1930-2017)

3	CURSE UPON IRON	9'55

Pēteris Vasks (*1946)

4	PLAINSCAPES	14'13

Lepo Sumera (1950-2000)

CONCERTO PER VOCI E STRUMENTI

5	I. FURIOSO	3'57
6	II. MODERATO	8'15
7	III. ALLEGRO MISTERIOSO	4'59

Arvo Pärt

8	SPIEGEL IM SPIEGEL (violin & piano)	10'00

TOTAL TIME: 76'07

AMSTERDAM SINFONIETTA

CANDIDA THOMPSON Director & violin, shaman drum (3), violin (8)

NETHERLANDS CHAMBER CHOIR

MARTINA BATIČ Conductor (3-7)

TIM POSNER Cello (1)

HÜLYA KESER Piano (1, 8)

AMSTERDAM SINFONIETTA

CANDIDA THOMPSON (not in Sumera), **INGRID VAN DINGSTEE**, **ARNIEKE EHRlich**,
NADIA TEN KATE, **TAMARA KORKADZE**, **NICOLINE VAN SANTEN**, **KAREN SEGAL**,
LOUISA STRYNCKX ROCHA Violin 1

JACOBIE ROZEMOND (concertmaster in Sumera), **VALENTINE BLANGÉ**,
HARUNA HOSOKAWA, **SAMUEL PANNER**, **FRANCES THÉ**, **DIET TILANUS**, **INKI VARGA**,
MATTHIJS VAN DER WEL Violin 2

GEORGY KOVALEV, **ANNE-BARTJE FONTEIN**, **ERNST GRAPPERHAUS**, **LILIAN HAUG**,
TING RU LAI, **MEINTJE DE ROEST** Viola

TIM POSNER, **STEFANO BRUNO**, **OSCAR HAGEN**, **ÖRS KÖSZEGHY**, **ZALA VIDIC**,
EMMA WARMELINK Cello

YING LAI GREEN, **SERVAAS JESSEN**, **ALBERTO MONGE MANSILLA** Double bass

NETHERLANDS CHAMBER CHOIR

BOBBIE BLOMMESTEIJN, **MÓNICA MONTEIRO**, **BETHANY SHEPHERD**, **ELMA DEKKER***,
ELISE VAN ES*, **HELEEN KOELE**, **VARVARA TISHINA** Soprano

ELSBETH GERRITSEN, **DORIEN LIEVERS**, **ELINE WELLE**, **ÅSA OLSSON**,
FRANSKE VAN DER WIEL Alto

STEFAN BERGHAMMER, **WILLIAM KNIGHT**, **EMILIO AGUILAR** (soloist track 3),

ALBERTO TER DOEST, **ALBERT VAN OMMEN** Tenor

KEES JAN DE KONING (soloist track 3), **GILAD NEZER**, **JASPER SCHWEPPE**,
JOEP VAN GEFFEN, **FLORIAN JUST** Bass

*only Vasks' Plainscapes

Mirrors within mirrors

BY SABIEN VAN DALE

In a mirror world where things can become their opposites or inversions, ensembles can not only alternate between small and large formats and between strings and singers but also travel from east to west and between the past and the present. Veljo Tormis, Lepo Sumera (who would later become minister of culture) and Arvo Pärt are the trailblazers in a story in which Estonia's endangered and often spiritually tinged musical heritage is led beyond the turbulent events of the 20th century. Pärt does this with a radically pared-down style which he calls *tintinnabuli*: sounds start simultaneously from a central pitch and form a constant resonating chord, a motionless tonal sensation like a bell that continues to reverberate long after the note has been struck. Pärt composed *Spiegel im Spiegel* for the Russian violinist Vladimir Spivakov in 1978; the piece became the prototype of the *tintinnabuli* style and gained cult status in versions for various instruments. A deeply thoughtful 'peeling' lurks within its seemingly accessible simplicity which releases everything that is superfluous and gives space to stillness and delay. Pärt had finally reached what he considered as the true origin of the compositional process; the transcendental character of *Spiegel im Spiegel* became his trademark and was to move audiences throughout the world.

Music inspired by religion not only provides a mirror for reflection but also offers something to hold on to in times of conflict or oppression. Thomas Tallis persevered amid the all-important religious disputes of the 16th century composing the *Nine Tunes for Archbishop Parker's Psalter*, metrical settings of the Psalms in English for four voices in 1567. The third psalm, *Why fum'th in sight*, served many centuries later as the inspiration for Ralph Vaughan Williams' *Fantasia on a Theme by Thomas Tallis* (1910). This fantasia in one movement reflects the yearning for national identity that was palpably present in England in the early 20th century. Its novel instrumentation for strings alone with a larger and a smaller string ensemble as well as solo quartet was conceived especially for the Norman architecture and special acoustics of Gloucester Cathedral. Vaughan Williams brings together old and new through his affinity with nature, his country's cultural past and its national

identity. The same approach is to be heard in *Plainscapes* by Latvian-born Peteris Vasks. Soft whispering tones evoke the Latvian plains and their vistas, their changing seasons and starry night skies whilst violins and cellos blossom over a wordless choral accompaniment. Not only serene themes but also restless passages translate the menace as well as the beauties of nature.

Veljo Tormis, even further afield in Tallinn, honours the vanishing poetry, languages and rites of the Finno-Ugric peoples. Rather than making folk traditions fit within the established forms of Western art music, he use of authentic folklore is central to his work, defining his tonal language through contemporary means of expression. His *Raua needmine* (A curse on iron) has great symbolic value for Estonians. The drum of the Koryak people from the northern region of Kamchatka drives a strident denunciation of the use of metal for destructive military purposes; shamanic incantations and chilling primal cries are deployed against the evils of war.

Composing is synonymous with life energy for Lepo Sumera. He describes his style as a kind of musical magma in which sound itself is a substance that holds a number of potential developments, using notes as metaphysical musical atoms that revolve around their harmonic or melodic nucleus. This technique produces a minimalist style that, as is also the case with his teacher Veljo Tormis, is embedded in centuries-old Estonian Runo songs, chants filled with much alliteration and incantatory repetition. The spiritual dimension of his *Concerti per voce e strumenti* for chorus and chamber orchestra dances with burning necessity.

AMSTERDAM SINFONIETTA

Amsterdam Sinfonietta consists of 23 top-level musicians who play together as one. Led by artistic director Candida Thompson, the orchestra tours the world with adventurous programs. With great passion, Amsterdam Sinfonietta has developed into the leading string orchestra of the Netherlands and a world-class ensemble. It champions its own genre and innovates at the highest level. The orchestra embraces the entire repertoire for string orchestra, from classical masterpieces to newly commissioned works and arrangements, while also exploring connections with other musical genres and art forms such as film, dance, and theater.

Amsterdam Sinfonietta has become a regular performer in European concert halls, and has toured across Europe, Asia, North and South America, and Australia, performing in venues such as the Barbican Hall in London, the Elbphilharmonie in Hamburg, the Cité de la Musique in Paris, the National Centre for the Performing Arts in Beijing, Teatro Colón in Buenos Aires, and the Wiener Konzerthaus.

The ensemble collaborates with top national and international soloists. Musicians such as Janine Jansen, Sol Gabetta, Kian Soltani, Thomas Hampson, Fazil Say, Beatrice Rana, Angélique Kidjo, Rufus Wainwright, and Wende share the orchestra's curiosity and constant drive for innovation.

Through the Sinfonietta Academy, young talented musicians have the opportunity to gain experience with the orchestra's unique approach to ensemble playing. Additionally, the orchestra annually introduces thousands of children to classical music and string instruments through the KleuterSinfonietta performances and children's workshops.

NETHERLANDS CHAMBER CHOIR

The Netherlands Chamber Choir has ranked among the world's finest for nearly ninety years. Its repertoire spans from the early Middle Ages to contemporary music, and the choir frequently collaborates with dancers, poets, actors, filmmakers, and scientists.

With programs that are consistently surprising, often overwhelming, and sometimes groundbreaking, the choir explores the possibilities of ensemble singing. The Netherlands Chamber Choir is praised both nationally and internationally for its versatility and socially engaged programming. Numerous composers – including Francis Poulenc, Sofia Gubaidulina, Michel van der Aa, Frank Martin, Zad Moulata, and Huang Ruo – have written works especially for the choir.

Education and participation are central to the mission of the Netherlands Chamber Choir. Through its talent development program, NKK NXT, recent graduates are trained to become the ensemble singers of the future, experimenting with new forms of choral music.

The choir was founded in 1937 by Felix de Nobel, its first chief conductor, who led the ensemble until 1972. Since 2015, Peter Dijkstra has been the choir's chief conductor.

CANDIDA THOMPSON director & violin

Candida Thompson is known for her extraordinary musical communication and honest musicianship. Candida studied violin with David Takeno at the Guildhall School of Music in London and at the Banff Centre for the Arts in Canada. Masterclasses and concerts with Isaac Stern played an important role in her musical development. Candida is invited in a play/direct role with groups such as the Chamber Orchestra of Europe, City of London Sinfonia, Mahler Chamber Orchestra and Salzburg Camerata. In 2003, she became artistic director of Amsterdam Sinfonietta. As a strong advocate for the heritage of classical music but also with a keen interest in today's cultural developments Candida always seeks artistic dialogue, leading to compelling projects involving living composers, philosophers, urban dancers and actors. Chamber music is always at the core of her musical activities, performing at numerous festivals and she has many close musical friends that she performs with on a more regular base. Candida plays on a Guarneri, del Gesù, kindly on loan from a private collector.

MARTINA BATIČ conductor

Eric Ericson Competition 2006 Winner Martina Batič is one of the leading choir directors of her generation. Since 2023 she is Chief Conductor of the Danish National Vocal Ensemble, and since 2024 of the Gulbenkian Choir. Previously Martina Batič has been Principal Conductor of the Chœur de Radio France, Artistic Director of the Slovenian Philharmonic Choir and Choir of the Slovenian National Opera in Ljubljana.

The Slovenian has conducted the Swedish Radio Choir, Eric Ericson Chamber Choir, RIAS Kammerchor, SWR Vokalensemble, Netherlands and Flemish Radio Choirs, Nederlands Kamerkoor, Rundfunkchor Berlin, MDR Rundfunkchor, Chorwerk Ruhr, Helsinki Chamber Choir, The Norwegian Soloists' Choir, Coro Casa da Música Porto, Zürcher Sing-Akademie, Hungarian Radio Choir and NFM Choir Wroclaw at festivals such as Baltic Sea Stockholm, Ultima Oslo, RheinVokal, Chorégies d'Orange, Montpellier, Saint-Denis and Présences Paris.

Her first album with the Danish National Vocal Ensemble was released in 2025 with works by Else Marie Pade and Uroš Krek for Our Recordings.

TIM POSNER cello

Praised by Charlotte Gardner (*Gramophone*) for his 'tremendous tonal beauty across his cello's range, making it sing with hugely attractive mellow, melancholic passion' and by Geoff Brown (*The Times*) for 'technical excellence hand in hand with open emotion', cellist Tim Posner is the winner of the Thierry Scherz Prize at Sommets musicaux de Gstaad 2023 and the first British prizewinner at the International Karl Davidov Competition.

His debut concerto recording with the Bern Symphony Orchestra has received wide critical acclaim and was selected as *The Strad Recommends*. Recent highlights include performing as soloist at the Prinsengracht Concert, recordings of Boccherini chamber music with Steven Isserlis and Cipriani Potter's *Concertante* with the BBC National Orchestra of Wales. He has performed as soloist with orchestras including NDR Radiophilharmonie and the Royal Philharmonic Orchestra.

Tim founded The Tim Trio with Tim Crawford and Timothy Ridout, and performs at festivals such as Classiche Forme, Hindsgavl, IMS Prussia Cove and Kronberg. He has collaborated with artists including Sir András Schiff, Gidon Kremer, Lars Vogt, Emmanuel Pahud and Beatrice Rana, and appears frequently with Wigmore Soloists.

Tim is principal cellist of Amsterdam Sinfonietta and interim Professor at MUK Vienna.

HÜLYA KESER piano

Hülya Keser began her piano studies at the age of six with Nadya Slavcheva and Diana Boteva. She continued her education at the Faculty of Music and Performing Arts in Bilkent University in Ankara with Prof. Ersin Onay.

At the Rotterdam Conservatory she studied with Prof. Aquiles Delle-Vigne where she received her Solo Performance Diploma in 2001 and finished her Piano Performance and Chamber Music studies Cum Laude, at the Academy of Music and Performing Arts in Tilburg with Prof. Jan Gruithuyzen in 2004.

From that time she is teaching at the AMPA in Tilburg, where she became in september 2017 Professor Hülya Keser and started her own Keser Piano Academy in The Hague in 2014.

She has given concerts from America to Asia and from Australia to Europe. She played with i.a. Candida Thompson, Raf De Keninck, Sevinç Keser, Jan Jansen, Julia Dinerstein, Mikhail Zemtsov, Nizan Laster, the Alma Quartet and the Ayur trio that she formed in 2011 with the recorded CD's *Transformations* and *Ayur*.

Further new projects are planned with *Hülya Keser & Friends*, i.a. the Chamber Music Festival AYıldız, concert tours as *Hidden Roads - Silk Touches* and recordings.

Spiegel im Spiegel

DOOR SABIEN VAN DALE

In een spiegelwereld waarin alles omgekeerd kan gebeuren, alterneren bezettingen van groot naar klein, van strijkers naar zangers, van oost naar west, tussen heden en verleden. Veljo Tormis, Lepo Sumera (die later ook minister van cultuur werd) en Arvo Pärt zijn de voortrekkers in een verhaal waarin het bedreigde en vaak spiritueel getinte muzikale erfgoed van Estland voorbij de woelige gebeurtenissen van de twintigste eeuw wordt geleid. Pärt doet dit met een radicaal uitgepuurde stijl die hij ‘tintinnabuli’ noemt. Klanken die simultaan vanuit een centrale toonhoogte vertrekken, vormen een constante akkoordklank, een roerloze tonale gewaarwording zoals een klok die blijft galmen lang nadat de noot is aangeslagen. Op vraag van de Russische violist Vladimir Spivakov, componeerde Pärt *Spiegel im Spiegel* in 1978. Dit stuk werd het prototype van de tintinnabuli-stijl en verwierf een cultstatus in versies voor diverse instrumenten. In de schijnbaar toegankelijke eenvoud schuilt een diep doordachte ‘peeling’ die al het overbodige loslaat en ruimte geeft aan verstillings en vertraging. Pärt was eindelijk tot de voor hem ware oorsprong van het compositieproces gekomen. Het transcendente karakter van *Spiegel im Spiegel* werd zijn handelsmerk en beroert wereldwijd een breed publiek.

Religieus geïnspireerde muziek biedt niet enkel een spiegel voor reflectie maar biedt houvast in tijden van conflict of onderdrukking. De zestiende-eeuwse componist Thomas Tallis hield stand temidden de alles bepalende godsdiensttwisten van zijn tijd. In 1567 schreef Tallis vierstemmige psalmen op Engels rijm. De derde psalm, *Why fum’th in sight*, werd vele eeuwen later het uitgangspunt voor de *Fantasia on a Theme by Thomas Tallis* van Ralph Vaughan Williams (1910). Deze eendelige fantasie weerspiegelt de hang naar nationale identiteit die begin twintigste eeuw voelbaar aanwezig was in Engeland. De aparte dubbelbezetting, met een grote versus een kleine strijkersgroep, werd speciaal bedacht voor de Normandische architectuur en bijzondere akoestiek van Gloucester Cathedral. Via zijn affiniteit met de natuur, het culturele verleden en de volksidentiteit van zijn land brengt Vaughan Williams oud en nieuw samen. Zijn benadering echoot verder in *Plainscapes* van de uit Letland afkomstige Peteris Vasks. Zacht-fluisterende tonen evoceren Letse vlaktes met hun vergezichten, wisselende seizoenen of nachtelijke sterrenhemels. Viool en cello

floreren boven een tekstloze begeleiding van het koor. Serene thema's maar ook onrustige passages vertalen zowel de schoonheid als de dreiging van de natuurelementen.

Verderop in Tallinn huldigt Veljo Tormis de verdwijnende poëzie, talen en riten van Fins-Oegrische volkeren. Meer dan een middel om volkstradities te doen passen binnen de gevestigde vormen van de westerse kunstmuziek, plaatst hij authentieke folkore centraal om via eigentijdse expressiemiddelen zijn toonspraak te bepalen. *Raua needmine* (Een vloek over het ijzer) is een werk met hoge symbolische waarde voor de Esten. De trom van het Koryak volk uit de noordelijke regio van Kamchatka stuwt een striemende aanklacht tegen de destructieve militaire doeleinden van het gebruik van metaal. Sjamanistische bezweringsformules en ijzingwekkende oerkreten worden ingezet tegen het kwaad van de oorlog.

Voor Lepo Sumera staat componeren gelijk met levensenergie. Hij formuleert zijn stijl als een soort muzikaal magma, met klank als substantie die tal van potentiële ontwikkelingen in zich bergt. Noten zijn als het ware metafysische 'muzikale atomen' die rond hun harmonische of melodische nucleus draaien. Dit levert een minimalistische stijl op die, net als bij zijn leermeester Veljo Tormis, ingebed is in eeuwenoude Estische Runo-liederen, gezangen met veel alliteraties en bezwerende herhalingen. In *Concerti per voce e strumenti*, waar koor en kamerorkest verenigd zijn, danst de spirituele dimensie als een brandende noodzaak.

AMSTERDAM SINFONIETTA

Amsterdam Sinfonietta bestaat uit 23 musici van topniveau die samenspelen als één. Geleid door artistiek leider Candida Thompson maakt het orkest tournees over de hele wereld met avontuurlijke programma's. Met een enorme drive heeft Amsterdam Sinfonietta zich ontwikkeld tot hét strijkorkest van Nederland en orkest van wereldklasse. Het draagt het eigen genre uit en vernieuwt het op het allerhoogste niveau. Het orkest omarmt het volledige repertoire voor strijkorkest, van klassiekers tot nieuwe opdrachtwerken en arrangementen, en gaat daarbij ook verbindingen aan met andere muziekgenres en kunstvormen zoals film, dans en theater.

Amsterdam Sinfonietta is uitgegroeid tot een vaste bespeler van de Europese concertzalen, maakte tournees door Europa, Azië, Noord- en Zuid-Amerika en Australië, en speelde in concertzalen als Barbican Hall in Londen, Elbphilharmonie Hamburg, Cité de la Musique in Parijs, National Centre of Performing Arts in Beijing, Teatro Colón in Buenos Aires en in het Wiener Konzerthaus.

Het ensemble werkt met nationale en internationale topsolisten. Musici als Janine Jansen, Sol Gabetta, Kian Soltani, Thomas Hampson, Fazil Say, Beatrice Rana, Angélique Kidjo, Rufus Wainwright en Wende delen met het orkest de nieuwsgierigheid en constante drang naar vernieuwing.

Binnen de Sinfonietta Academy krijgen jonge getalenteerde musici de kans om ervaring op te doen met de unieke manier van samenspelen. Daarnaast brengt het orkest met de KleuterSinfonietta voorstellingen en de kinderworkshops jaarlijks duizenden kinderen in aanraking met klassieke muziek en strijkinstrumenten.

NEDERLANDS KAMERKOOR

Het Nederlands Kamerkoor behoort al bijna negentig jaar tot de wereldtop. Het koor zingt koorrepertoire van de vroege middeleeuwen tot aan muziek van vandaag en gaat regelmatig samenwerkingen aan met dansers, dichters, acteurs, filmmakers en wetenschappers.

Met steeds verrassende, vaak overweldigende en soms grensverleggende programma's verkent het koor de mogelijkheden van samenzang. Het Nederlands Kamerkoor wordt in binnen- en buitenland geprezen om zijn veelzijdigheid en maatschappelijk betrokken programmering. Talloze componisten, onder wie Poulenc, Sofia Goebaidolina, Michel van der Aa, Frank Martin, Zad Moultaka en Huang Ruo, hebben speciaal voor het koor geschreven.

Educatie en participatie maken een belangrijk onderdeel uit van de missie van het Nederlands Kamerkoor. Net afgestudeerde zangers worden in het talentontwikkelingsprogramma NKK NXT opgeleid tot de ensemblezangers van de toekomst, waarbij ze experimenteren met nieuwe vormen van koormuziek. Het Nederlands Kamerkoor werd in 1937 opgericht door Felix de Nobel, de eerste chef-dirigent. Hij stond tot 1972 aan het roer. Sinds 2015 is Peter Dijkstra chef-dirigent van het koor.

CANDIDA THOMPSON leiding & viool

Candida Thompson wordt geprezen om haar inspirerende en communicatieve muzikale expressie. Ze studeerde viool bij David Takeno aan de Guildhall School of Music and Drama in Londen en bekwaamde zich verder aan het Banff Centre for the Arts in Canada. Masterclasses en concerten met Isaac Stern speelden een belangrijke rol in haar muzikale ontwikkeling. Ze leidde orkesten als het Chamber Orchestra of Europe, City of London Sinfonia, Mahler Chamber Orchestra en Salzburg Camerata. Sinds 2003 is ze artistiek leider van Amsterdam Sinfonietta. Als pleitbezorger voor het erfgoed van de klassieke muziek en met een grote interesse in de culturele ontwikkelingen van vandaag, zoekt Candida altijd de artistieke dialoog, leidend tot veelal meeslepende projecten waarbij levende componisten, filosofen, urban dansers en acteurs betrokken zijn. Kamermuziek vormt de kern van haar muzikale activiteiten. Ze treedt regelmatig op tijdens internationale festivals en daarnaast heeft ze veel dierbare muzikale vrienden met wie ze op regelmatige basis samenwerkt. Candida bespeelt een viool van Guarneri del Gesù, die zij in bruikleen heeft van een particuliere verzamelaar.

MARTINA BATIČ dirigent

Martina Batič won de Eric Ericson Competitie 2006 en behoort tot de vooraanstaande koordirigenten van haar generatie. Sinds 2023 bekleedt zij de positie van chef-dirigent van het Danish National Vocal Ensemble en sinds 2024 tevens van het Gulbenkian Koor. Daarvoor was zij onder meer hoofddirigent van het Chœur de Radio France, artistiek directeur van het Sloveens Filharmonisch Koor en van het Koor van de Sloveense Nationale Opera in Ljubljana.

De Sloveense dirigente trad op met toonaangevende ensembles zoals het Zweeds Radiokoor, het Eric Ericson Kamerkoor, het RIAS Kammerchor, het SWR Vokalensemble, de Nederlandse en Vlaamse Radiokoren, het Nederlands Kamerkoor, het Rundfunkchor Berlin, het MDR Rundfunkchor, Chorwerk Ruhr, het Helsinki Kamerkoor, het Noors Solistenkoor, Coro Casa da Música Porto, de Zürcher Sing-Akademie, het Hongaars Radiokoor en het NFM Koor Wroclaw. Zij was te gast op festivals als Baltic Sea Stockholm, Ultima Oslo, RheinVokal, Chorégies d'Orange, Montpellier, Saint-Denis en Présences Paris.

In 2025 verscheen haar eerste opname met het Danish National Vocal Ensemble, met werken van Else Marie Pade en Uroš Krek, bij het label Our Recordings.

TIM POSNER cello

Cellist Tim Posner wordt geprezen door Charlotte Gardner (*Gramophone*) om zijn 'geweldige klankschoonheid over het hele bereik van zijn cello, waardoor deze zingt met een uiterst aantrekkelijke warme, melancholieke passie', en door Geoff Brown (*The Times*) om zijn 'technische uitmuntendheid

hand in hand met open emotie'. Tim won de Thierry Scherz Prijs bij Sommets Musicaux de Gstaad 2023 en was de eerste Britse prijswinnaar van de Internationale Karl Davidov Competition in 2018.

Tim Posners debuutalbum «Bloch, Bruch and Dohnanyi» met het Symfonieorkest van Bern werd lovend ontvangen door de critici en geselecteerd als *The Strad Recommends*. Recente hoogtepunten zijn onder meer een optreden als solist tijdens het Prinsengrachtconcert, opnames van kamermuziek van Boccherini met Steven Isserlis en Cipriani Potters *Concertante* met het BBC National Orchestra of Wales. Hij trad op als solist met orkesten waaronder de NDR Radiophilharmonie en het Royal Philharmonic Orchestra.

Tim richtte The Tim Trio op met Tim Crawford en Timothy Ridout, en treedt op tijdens festivals zoals Classiche Forme, Hindsgavl, IMS Prussia Cove en Kronberg. Hij werkte samen met musici als Sir András Schiff, Gidon Kremer, Lars Vogt, Emmanuel Pahud en Beatrice Rana, en verschijnt regelmatig met de Wigmore Soloists.

Tim is cello aanvoerder van Amsterdam Sinfonietta en interim-hoogleraar aan de MUK Wenen.

HÜLYA KESER piano

Hülya Keser begon haar pianostudies op zesjarige leeftijd bij Nadya Slavcheva en Diana Boteva. Zij vervolgde haar opleiding aan de Faculteit Muziek en Podiumkunsten van de Bilkent Universiteit in Ankara bij professor Ersin Onay. Aan het Rotterdams Conservatorium studeerde zij bij professor Aquiles Delle-Vigne, waar zij in 2001 haar solisten diploma behaalde. In 2004 voltooide zij haar pianostudie en kamermuziek Cum Laude aan de Academy of Music and Performing Arts in Tilburg bij professor Jan Gruithuyzen.

Sindsdien doceert Keser aan AMPA in Tilburg, waar zij in september 2017 werd benoemd tot professor Hülya Keser. In 2014 richtte zij haar eigen Keser Piano Academy in Den Haag op.

Zij gaf concerten van Amerika tot Azië en van Australië tot Europa. Ze trad op met onder andere Candida Thompson, Raf De Keninck, Sevinç Keser, Jan Jansen, Julia Dinerstein, Mikhail Zemtsov, Nizan Laster, het Alma Quartet en het Ayur Trio, dat zij in 2011 oprichtte en waarmee de cd's *Transformations* en *Ayur* werden uitgebracht.

Daarnaast zijn er nieuwe projecten gepland onder de titel *Hülya Keser & Friends*, waaronder het kamermuziekfestival *AYıldız*, concerttournees als *Hidden Roads – Silk Touches* en nieuwe opnames.

VELJO TORMIS (1930-2017)
3 CURSE UPON IRON
Kalevala

Ohoi cursed, evil iron!
Ohoi evil, cursed iron!
Flesh consuming, bone devouring,
Spilling blood, devouring virtue!
Whither comes your cruel cunning,
Haughtiness so overbearing?
Fie upon you, evil iron!
Your beginnings reek of malice.
You have risen from villainy.

From above the earth appeared
Fiery maidens in the heavens,
Heavily with milk a-laden,
Spilling milk upon the marshes.
Black, the liquid from one maiden,
Turning into ductile iron.
White milk flowing from the other,
Tempered steel from this arising.
From the third a crimson liquid,
Cursed, rusty ore created.

Ohoi cursed, evil iron!
Ohoi evil, cursed iron!
Then you were not high and mighty,
Not so mighty, not so haughty,
When you slumbered in the swampland
When you suffered in the marshes.
Fie upon you, evil iron!

Your beginnings reek of malice.
You have risen from villainy.

Then a wolf came running hither,
Bear a-rambling over younder.
Footprints stirring in the swampland,
Traces from the swamp arising
Giving rise to iron seedlings,
In the shadows of the wolf prints
In the traces of the bear tracks.

Ohoi wretched child of bogland,
Born of rust and milk of maidens!
Tell me who made you so angry!
Who set you to evil doings?
Death came riding through the marshes,
Plague along the wintry byways,
Finding seedling steel in swampland
Rusty iron in a boghole.

Then great death began to utter,
Killer plague began intoning,
In a pinegrove on a hillside,
In a field behind the village,
Far beyond the farmer's granges.
Here will be the fateful forging!
Here a furnace I will fashion,
Mighty fanning bellows anchor!

Here I'll set the iron boiling!
Blast the rusty ore to flaming!
Pound the iron full of fury!

Iron quaked and iron quivered,
Quaked and quivered, tossed and trembled,
When he heard the call for fire,
Heard the iron's angry summons.

Ohoi cursed, evil iron!
Then you were not high and mighty,
Not so mighty, not so haughty!
Moaning in the blazing furnace,
Whining under beating anvils.

Droned the old man on the oven
Groaned the greybeard from the furnace:

Iron stretches out like tallow,
Dripping down like oozing spittle,
Flowing from the blazing furnace,
Seeping from the scalding fire.

Yet the iron, soft and gentle,
Must be toughened, must be tempered,
Turned into steel defiant.
Get the spittle from a serpent!
Bring the venom from a viper!
Iron would not harbour evil,
If it had no serpent spittle
Had no murky viper venom.

Droned the old man on the oven,
Groaned the greybeard from the furnace:
Shelter us, Supreme Creator!
Grant us safety, God Almighty,

So that mankind will not perish,
Future children be protected
From destruction,
From extinction.

Changing eras, modern deities.
Cannons, airplanes,
Tanks, armed warfare.
New steel and iron,
Transformed into precise
Evil, powerful killers
Armed with automated guiding devices,
Armed with nuclear warheads
Useless against all defences.

Knives, spears,
Axes, halberds, sabres,
Slings, tomahawks, boomerangs,
Bows and arrows, rocks and clubs,
Claws and teeth, sand and salt,
Dust and tar, napalm and coal.

Innovations, far-reaching, technical,
Electronic, ultimate,
Ready to fly in any direction,
Stay undeflected, striking target forcefully.
Annihilate, knocking out of action,
Obliterate,
Render hopelessly impotent,

Killing, killing, with steel and iron!
Killing, steel and iron, chromium,

Titanium, uranium, plutonium and
Multitudes of elements.

Ohoi cursed, evil iron!
Sword, begetter of all warfare!
Golden guardian of the swamp ore,
Steel that's kith and kin to evil.
Fie upon you, evil iron!
You and I are from the same seed,
From the same earth we have sprouted.
From the same good soil we harken,
You and I, we share this planet,
Bound to share the earth together,
Earth that will us all recover,
Earth enough for all, forever.

LEPO SUMERA (1950-2000)

CONCERTO PER VOCI E STRUMENTI
DORIS KAREVA (*1958)

In the text, Doris Kareva plays with the sound of words. Her sound associations are irrevocably lost in a translation that prioritises meaning. An Estonian must think of the nightingale when hearing the bird sounds in the furioso.

5 I. FURIOSO

Kirikikirikiri – kirikirikiriküüt!
Mandala, kiriküüt! kiriküüt!
Klara kinkis Karlile klarneti, Karl!
Karl varastas Klara korallid,
Kirikiriki kirikiri ki ki!
Untsantsakas, netsuke, mats mis mats, müts,
Kiriküüt! kiriküüt!
Andromeda, mandragora,
Rododendron, mandala,
Undruk, Kristiaania,
Mania grandiosa,
Mater, mater dolorosa,
Hosianna, roosamanna,
Kiriküüt! kiriküüt!
Küll küll kiriküüt!
Kirikiri kirikiri kiriküüt!

6 II. MODERATO

Andromeda, mandragora,
Rododendron, mandala,

Undruk, undruk, Kassiopeia,
Kristiaania.

Loorber, loorber, koriander,
Andromeda, mandragora.

7 III. ALLEGRO MISTERIOSO

Andromeda, mandragora,
Rododendron, mandala,
Undruk, undruk, Kassiopeia,
Kristiaania,
Mania grandiosa,
Rosa mundi, gloria!
Loorber, Loorber, koriander,
Oregano, oliander, Romeo ja Julia,
Gloria!

Andromeda, mandragora,
Rododendron, mandala,
Undruk, undruk, Kassiopeia,
Kristiaania.
Gloria! Gloria! Gloria!

In loving memory of Elsbeth Gerritsen

COLOPHON

Production

Channel Classics Records

Producer, recording engineer, editing, mastering

Jared Sacks (1-7) / Guido Tichelman & Bastiaan Kuyt (8)

Cover photo

Maarten Corbijn

Cover design

Valérie Lagarde

Design

Ad van der Kouwe

Translations

Peter Lockwood *Text English Translation*

Floor van der Holst *Biographies' English Translation*

Heli Kopti, Leena Mai Liivet, Ruth Veskimets
and Roman Toi *Curse upon Iron English Translation*

Photos

Jelmer de Haas Page 2 photo

Nick Helderman Other photos

Recording location

Muziekgebouw aan 't IJ, Amsterdam
(Netherlands)

Recording date

Live recording on the 12th & 18th May 2023
(1-7) / 6th May 2020 (8)

Technical information

Microphones

Brüel & Kjær 4006, Schoeps

Digital converter

Horus / Merging Technologies (DSD256)

Editing software

Pyramix Workstation / Merging
Technologies

Cables*

Van den Hul

Microphone preamplifiers

Rens Heijnis, custom design

Mastering Room

Speakers

Grimm LS1

Cables*

Van den Hul

*exclusive use of Van den Hul 3T cables

Publishers

Arvo Pärt (*1935) *Spiegel im Spiegel* Universal
Edition

Ralph Vaughan Williams (1872–1958) *Fantasia on a
Theme by Thomas Tallis* J. Curwen & Sons

Veljo Tormis (1930–2017) *Curse Upon Iron*

© Fennica Gehrman Oy, Helsinki

Pēteris Vasks (1946) *Plainscapes* Schott Music

Lepo Sumera (1950–2000) *Concerto per voci e
strumenti* Edition 49/ ANTES Edition

www.channelclassics.com

ALSO AVAILABLE

CCS46624